

Názov stavby: „**Zvolen, rekonštrukcia Domu služieb, ul. Kozačeka 11**“

Číslo výskumu: 6/2008

Vedúci výskumu: Mgr. Ján Beljak; Mgr. Róbert Malček

Investor: **Mesto Zvolen, Námestie slobody 22, 960 01**

METÓDA A ORGANIZÁCIA VÝSKUMU

Prvá etapa záchranného výskumu (č.v.: 6/2008) prebehla v dňoch 28. 1. – 30.1 2008 a 4.1.2008. Pozostával z obhliadky výkopových prác, začistenia južného profilu ryhy kanalizačnej prípojky a dokumentácie odkrytých nálezových situácií. Uskutočnili ho Mgr. Ján Beljak (AÚ SAV Nitra), Mgr. Róbert Malček (AÚ SAV Nitra). Celá plocha výskumu bola zameraná (30.1.2008) geodetickým tímom AÚ SAV v Nitre: Ing. Elenou Blažovou a Martinom Bartíkom. Druhá etapa prebehla v dňoch 14.2. - 27.5.2008. Pozostávala z postupnej obhliadky a dokumentácie ryhy pre vodovod, el. prípojok, kanalizácie na dvore Domu služieb a nakoniec odkryvu celého priebehu mestského opevnenia pred Domom služieb za účelom jeho náznakovkej prezentácie v dlažbe. Nakoniec bola celá plocha zameraná geodetickým tímom AÚ SAV v Nitre: Ing. Elenou Blažovou a Martinom Bartíkom.

ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV ARCHEOLOGICKÉHO VÝSKUMU

Výskumom sa podarilo odkryť časť múru východnej línie opevnenia mesta Zvolen, z prelomu 16 a 17. stor. Múr bol zdokumentovaný v celej dĺžke priebehu pred Domom služieb. Rezom – ryhou pre kanalizáciu a vodovod sa zdokumentoval až po úroveň podzákladu. Koruna zachyteného muriva sa nachádzala v rozmedzí 10 – 45 cm, pod zaasfaltovanou plochou chodníka pred Domom služieb. Z vnútornej (západnej) aj z vonkajšej (východnej) strany múru bola zachytená súvislá tmavohnedá kultúrna vrstva (o hrúbke od 30 cm do 82 cm), ktorá obsahovala nálezy keramiky a kostí (aj polotovarov), z obdobia stredoveku 15. stor. po Kr. a novoveku 16.-17. stor. po Kr. Zároveň sa podarilo zdokumentovať novoveké prístavby meštianske domy k mestskému opevneniu a to z jeho vnútornej aj vonkajšej strany.

HISTÓRIA VÝSKUMU ARCHEOLOGICKÉHO NÁLEZISKA

Mestské opevnenie vo Zvolene sa začalo stavať v roku 1590. Stavebné práce viedol taliansky staviteľ Giulio Ferrari. Najskôr opevnili severnú a východnú časť mesta. Západná mala len palisády a drevenú bránu. V stavebných prácach pokračoval fortifikačný inžinier cisárskeho generála Bastu Nicolíni Candido. Súvislý pás hradiel bol dokončený v rokoch

1635-1667. Je pravdepodobné, že už v 16. stor. siahala zástavba mesta Zvolen po hranicu neskorších mestských hradieb. Na východnom úseku hradieb sa uskutočnili záchranné archeologické výskumy Mgr. Róberta Malčeka v roku 1998, PhDr. Václava Hanuliaka (1998-2006), Mgr. Jána Zachara a PhDr. Jozefa Labudu v roku 2007.

Obr. 01. Zvolen, Dom služieb. Pohľad na múr mestského opevnenia z „vtáčej perspektívy“. Severná časť skúmaného múru.

Obr. 02. Zvolen, Dom služieb. Pohľad na múr mestského opevnenia z juhu. Južná časť skúmaného múru.

Obr. 03. Zvolen, Dom služieb. Pohľad na vonkajšie líce múru mestského opevnenia z východu. Južná časť skúmaného múru.